

สถาบันพิพิธภัณฑ์ การเรียนรู้แห่งชาติ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติเป็นหน่วยงานเฉพาะ
ด้านภายในสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การ
มหาชน) จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการบริหารและ
พัฒนาองค์ความรู้ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2547 เพื่อกำกับ
ดูแลการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ให้เป็นแหล่ง
เรียนรู้อย่างรื่นรมย์ [Play + Learn = เพลิน] สร้างสำนึกรัก
และเข้าใจผู้คน บ้านเมือง รู้จักเพื่อนบ้าน รวมถึงการสร้าง
แนวคิดและภาพลักษณ์ใหม่ของ “พิพิธภัณฑ์” ในสังคมแห่ง
การเรียนรู้ นอกจากนี้สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
ยังมีบทบาทในการสร้าง สนับสนุน และร่วมมือเป็นเครือข่าย
กับพิพิธภัณฑ์อื่นๆ เพื่อร่วมสร้างมาตรฐานกระบวนการ
เรียนรู้ และการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ให้มีคุณภาพและ
ประสิทธิภาพมากขึ้น

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ อยู่ที่ไหน ?

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ แห่งที่ 1 ตั้งอยู่ในพื้นที่กระทรวงพาณิชย์ (เดิม) ข้างวัดโพธิ์
ท่าเตียน ถนนสนามไชย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน มีเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่

ภายในพื้นที่ประกอบด้วยอาคารหลัก 2 อาคาร
คือ อาคารพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นอาคาร
กระทรวงพาณิชย์ (เดิม) สร้างขึ้นในสมัยรัชกาล
ที่ 6 มีรูปแบบนีโอคลาสสิก ที่สถาบันฯ ได้
อนุรักษ์และพัฒนาควบคู่ไปกับการเรียนรู้และเก็บ
เกี่ยวสาระที่อยู่ในทุกส่วนของอาคาร พื้นที่ภายใน
อาคารหลังนี้จัดแสดงนิทรรศการถาวร และมีร้าน
ขายหนังสือและของที่ระลึกในพิพิธภัณฑ์

อาคารสำนักงานที่มีการรวมเอาพื้นที่สนับสนุนการเรียนรู้อย่างอื่นมากมายไปด้วย เช่น
ศูนย์เพลินคิดเพลินรู้ (Knowledge Center) ห้องประชุม ห้องฉายภาพยนตร์ และห้องกิจกรรม
สำหรับเด็กเล็ก

นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่สำหรับจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว และพื้นที่สำหรับการสร้างสรรค์กิจกรรม
ที่หลากหลายบนลานกิจกรรมด้านหลังอาคารพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตั้ง
คำถาม ค้นหา และกระตุ้นต่อมคิด ตามปรัชญาของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ : พื้นที่ใหม่แห่งการเรียนรู้ ทำอะไร ?

Discovery Museum เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแนวใหม่ในยุคแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างประสบการณ์สดใหม่ ในการชมพิพิธภัณฑ์ เน้นกระตุ้นต่อมคิด จุดประกายความอยากรู้สู่การค้นพบความคิดใหม่ๆ ด้วยตนเองตลอดเวลา อย่างไม่รู้ตัว เพื่อการเรียนรู้อย่างไม่รู้จบ

พื้นที่เกือบ 3,000 ตารางเมตรในอาคารพิพิธภัณฑ์จัดแสดงนิทรรศการถาวร เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่ต่อเนื่องอันยาวนาน ผู้ชมจะได้เรียนรู้ กับปริศนาหลายหมื่นหลายพันปีของสุวรรณภูมิ มลเหตุสู่ยุคทองของสยามประเทศ และเงื่อนปมก่อนจะมาเป็นประเทศไทยอย่างที่เห็นและเป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อค้นหาคำตอบสำคัญว่า “เราคือใคร” และ “ความเป็นไทยหมายถึงอะไร”

เพลินวิชาการ

เพลินเรียนเพลินเล่นผ่านกิจกรรม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติร่วมสนับสนุนสังคมและพิพิธภัณฑ์อื่นๆ ทั้งใน “เชิงเทคนิค” คือ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางด้านพิพิธภัณฑ์ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ แนะนำเทคนิคการจัดแสดงที่เหมาะสมเพื่อการสื่อสารความรู้สู่สาธารณชน รวมถึงแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และ “เชิงวิชาการ” คือ การเผยแพร่องค์ความรู้ทั้งด้านประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ภายใต้รูปแบบที่หลากหลาย อาทิ สัมมนาวิชาการ หนังสือบทความ งานวิจัยพิพิธภัณฑ์กับชุมชน ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีองค์ความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์วิทยา อาทิ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ/บรรยายเรื่องการตลาดกับพิพิธภัณฑ์ การอนุรักษ์เชิงป้องกัน การบริหารจัดการ ฯลฯ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ มุ่งหวังที่จะเป็นแหล่งการเรียนรู้ระบบที่กระตุ้นให้เยาวชนได้คิดค้นและมีมุมมองที่แปลกใหม่ สามารถเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านกิจกรรม ประสบการณ์ กระตุ้นต่อมคิด และการเรียนรู้อย่างรื่นรมย์ เน้นการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเชื่อว่าจะกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง อาทิ

กิจกรรม “ Kid’s Discovery Day Camp : เลาะรั้วเมือง เล่าเรื่องป้อม ” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนมีมุมมองที่แปลกใหม่ในการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ และเกิดจิตสำนึกที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลประเทศ โดยหยิบยกบทบาท และประโยชน์ใช้สอยของป้อมปราการที่เปลี่ยนไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สะท้อนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ฐานต่างๆ

กิจกรรม “พิพิธภัณฑ์ : มหาวิทยาลัยวัดโพธิ์” มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของวัดโพธิ์ที่เปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยที่รวบรวมประวัติศาสตร์และสรรพวิชาล้ำค่าของไทยหลากหลายแขนง บันทึกผ่านงานศิลปกรรมอันวิจิตรพิสดาร โดยเยาวชนจะได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมอย่างรื่นรมย์

กิจกรรม “พิพิธพาเพลิน ตอน นักโบราณคดีน้อย”

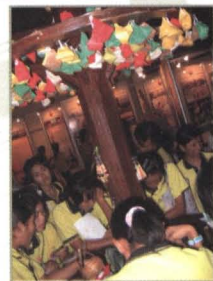
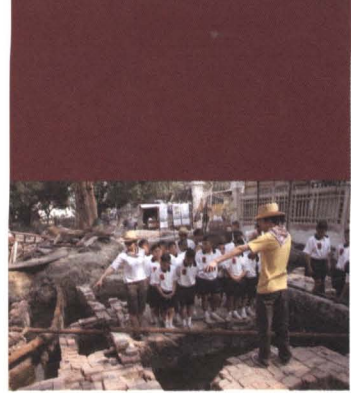
มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนเรียนรู้กระบวนการทางโบราณคดี ความสัมพันธ์ระหว่างโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ตลอดจนการนำความรู้ทั้งสองแขนงมาประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน ผ่านการสวมบทบาทนักโบราณคดีน้อยสู่ภัณฑารักษ์จิว ซึ่งเป็นการเรียนรู้อย่างเพลิดเพลินที่ครบวงจร

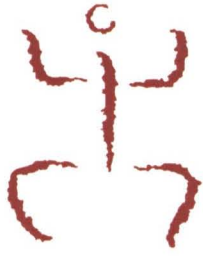
นิทรรศการเคลื่อนที่ “ผู้แทนเมืองไทย”

สื่อถึงประวัติการเมืองการปกครองไทยตลอดระยะเวลากว่า 7 ทศวรรษ นิทรรศการมุ่งให้เยาวชนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการเมืองไทย พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกว่าการเมืองคือเรื่องใกล้ตัว และมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน โดยเล่าผ่านช่วงเวลาของเหตุการณ์ทางการเมืองไทยที่สำคัญ และผ่านบทบาทและการกิจของผู้แทน กระตุ้นความสนใจและสร้างความรู้ใคร่รู้ กับสื่อผสมที่สร้างสรรค์ในรูปแบบสารบบบันเทิงอย่างรื่นรมย์ โดยจัดเคลื่อนที่ไป 4 แห่ง ได้แก่ อาคารรัฐสภา งานจุฬาริชาการณ อาคารมhitลาริเบศร ห้องสมุดปวย อิงภากรณ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และห้องโถงหอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

นิทรรศการเคลื่อนที่ “นิเวศวัฒนธรรมใต้ภาค”

ร้อยเรียงเรื่องราวความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และธรรมชาติของผู้คนใน 3 ภูมิภาค ภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิด ค้นคว้า แสวงหา และเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่นไทยในมิติและมุมมองใหม่ โดยเลือกนำเสนอจุดเด่นของแต่ละภาคผ่านนิทรรศการ การแสดง การสาธิต และสื่อผสมต่างๆ โดยนิทรรศการจัดเคลื่อนที่ไป 3 ภูมิภาค ได้แก่ หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา

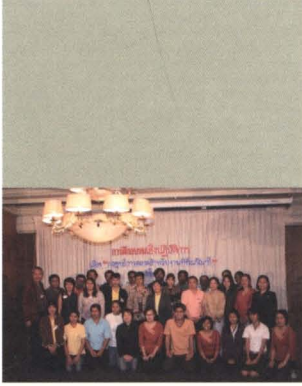
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
National Discovery Museum Institute

ตราสัญลักษณ์...บอกอะไร ?

รูปคนทำท่าเป็นกบ เพราะกบร้องเรียกความอุดมสมบูรณ์ จึงเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ สื่อให้เห็น
เป็นลวดลายบนกลองมโหระทึกของอุษาคเนย์ที่เป็นเครื่องมือใช้ประกอบตีในพิธีกรรมขอฝน

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้จัดแสดงเรื่องราวของ “คน” เพื่อให้รู้และเข้าใจรากเหง้าความเป็นมา
ของบรรพชน ซึ่งล้วนเป็นคนพื้นเมืองของภูมิภาคอุษาคเนย์โบราณ คนพวกนี้ประสมประสานกัน
ทางเผ่าพันธุ์ สังคม และวัฒนธรรม แล้วก่อบ้านสร้างเมืองขึ้นเป็นแว่นแคว้นหรือรัฐ จนเป็น
อาณาจักร แล้วดำรงเป็นประเทศสืบมาถึงทุกวันนี้

สัมมนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้

กลุ่มงานสร้างและพัฒนาเครือข่าย ได้จัดสัมมนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ เพื่ออธิบาย ชี้แจง รวมทั้งเสนอแนะแนวคิดของการสร้างพิพิธภัณฑ์ให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์ในการทำงานพิพิธภัณฑ์ การจัดสัมมนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ จัดขึ้น 4 ครั้ง หมุนเวียนไปตามภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ซึ่งรวมภาคตะวันออก และภาคตะวันตก

การฝึกอบรมเครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เรื่อง

“กลยุทธ์การตลาดสำหรับงานพิพิธภัณฑ์”

กลุ่มงานสร้างและพัฒนาเครือข่ายร่วมกับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา (พิพิธภัณฑ์ศึกษา) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดการฝึกอบรมเรื่อง “กลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับงานพิพิธภัณฑ์” อย่างต่อเนื่อง ให้แก่ผู้ดำเนินการพิพิธภัณฑ์ที่สนใจจากทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมุมมองทางการตลาดพิพิธภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งวิเคราะห์จุดด้อยจุดเด่น อันจะนำไปสู่แผนยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติการดำเนินการด้านการตลาดของแต่ละพิพิธภัณฑ์

สัมมนาเรื่อง “มหันตภัยน้ำท่วมโลก: ตอน สึนามิ คลื่น

ความรู้” มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และเปิดมุมมองใหม่ที่เชื่อมโยงระหว่างธรรมชาติ ผู้คน และวัฒนธรรมในอุษาคเนย์ ผ่านเรื่องราวของสึนามิ

สัมมนาเรื่อง “เมื่อพม่ารบไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิด

มุมมองและทำความเข้าใจเรื่องสงครามไทยพม่าในด้านต่างๆ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวไทยและชาวพม่า ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ว่าด้วยสงครามไทยพม่าที่ยังคงมีอิทธิพลต่อผู้คนจนถึงปัจจุบัน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
National Discovery Museum Institute

พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

4 ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

www.ndmi.or.th